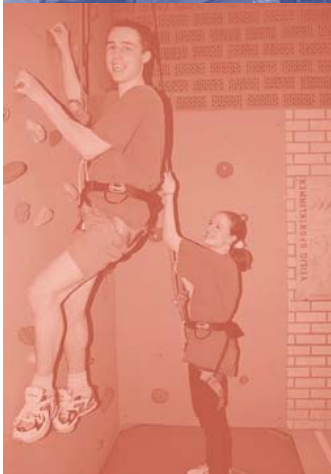

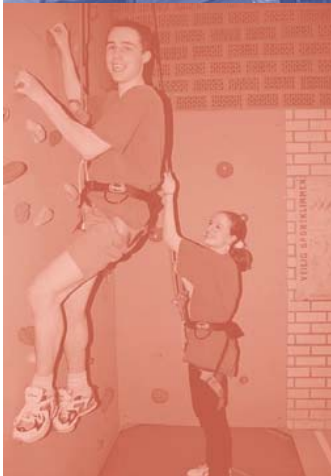
Competentiegericht Werken

MEER TOEKOMST
VOOR IEDEREEN

Loesje

Amsterdam
10 mei 2007
Cécile Huitink
Jaap Pellen
Inge van de Riet

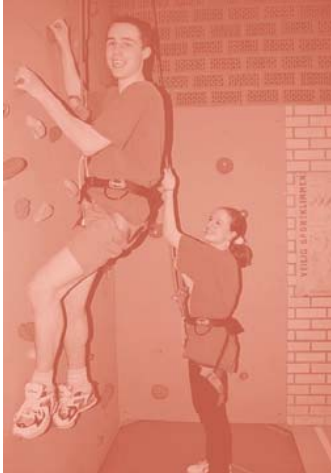
Frits, geb. 11 oktober 1990

- Niet meer te handhaven thuis, onttrekt zich aan ouderlijk gezag, gaat eigen gang
- Spijbelt van school
- Verkeerde vrienden
- OTS sinds eind 2006
- Opname in augustus 2006

Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd

Competentie =

**de bekwaamheid
waarmee iemand
in staat is om op
adequate wijze
invulling te
geven aan taken
in het dagelijkse
leven.**

Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd

(Ontwikkelings-)taken

Taken zoals:

- Dragen van verantwoordelijkheid voor het eigen leven op emotioneel, socio-cultureel en economisch gebied:
- Seksualiteit vorm geven
- Realiseren van werk en bezigheden
- Vriendschappen en sociale contacten opbouwen en onderhouden
- Financiën en huishouden
- Leren omgaan met lichamelijke en persoonlijke veranderingen
- Vormgeven aan relatie met partner, ouders, broers en zussen, evt. kinderen;
- Zorg voor gezondheid;
- Omgaan met infrastructuur (internet, telefoon, ov enz.).

Score van Frits op ontwikkelingstaken voor jongeren 12-18 jaar

1. Minder afhankelijk worden van opvoeders -
2. School / stage/ werk (sinds opname) -
3. Vrienden en sociale contacten -
4. Zorg voor eigen woonsituatie

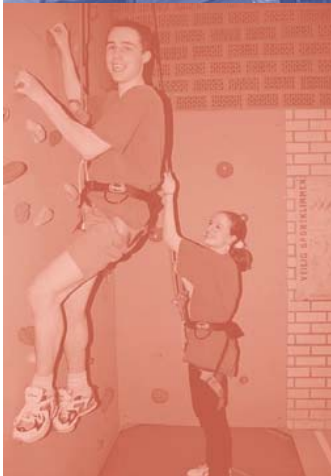
+

5.

Vrije tijd

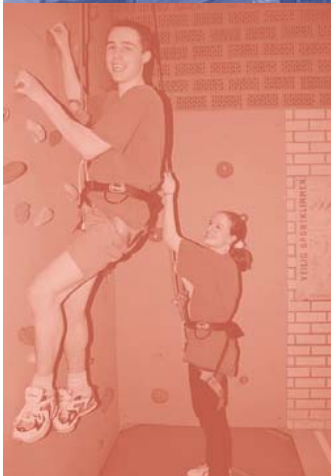
Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd

Competentiegericht werken: wat is dat?

Cliënten helpen bij het creëren van een voor hen meer bevredigende toekomst door gebruik te maken van hun sterke kanten en hun eigen hulpbronnen.

Omgeving

Risicofactoren

Individu

(Veer)krachten

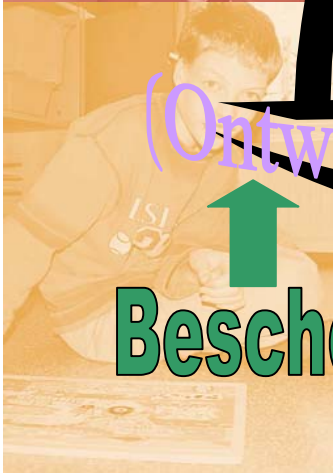
(Ontwikkelings-)taken

Beschermende factoren

Vaardigheden

Interne stressoren

Competentieanalyse van FRITS d.d.

april 2007

Risicofactoren: *Wat maakt zijn/haar taak zwaarder?*

Onvolledig gezin
Verkeerde vrienden
Vader drinkt

Taak: *Wat moet hij/zij doen?*

Op tijd komen op stage

Beschermende factoren: *Wat helpt hem/haar vanuit de omgeving?*

Betrokken vader
OTS gezinsvoogd
Nieuwe school
Stageplaats met betrokken, meegaande 'baas'

(Veer)krachten: *Wat heeft hij/zij in huis om de taak aan te kunnen?*

Goed verbaal uitdrukkingsvermogen
Goede verwoording van eigen wil/wensen
Omgang met verlies
Goede contactname
Humor
Beleefdheid

Vaardigheden: + *Wat kan hij /zij al?*

Zichzelf verzorgen
Kamer netjes bijhouden
Klokkijken
Zelfstandig reizen

Wat kan hij/zij (nog) leren?

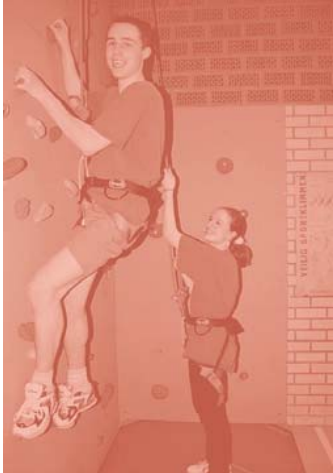
Omgaan met boosheid
Omgaan met seksualiteit
Nee-zeggen tegen verkeerde vrienden

Interne stressoren: *Wat in hem/haar werkt tegen?*

Licht verstandelijke beperking
Gebruik soft drugs (blowt)
Beïnvloedbaarheid
Verbale agressiviteit
Verlegenheid

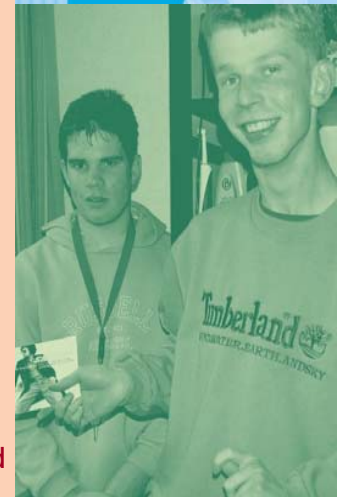
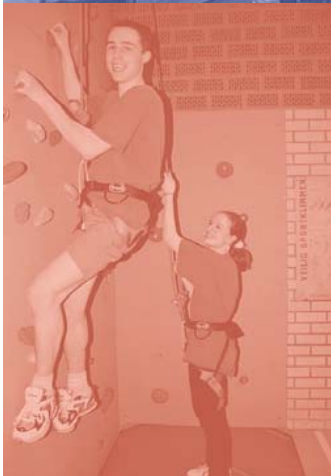
Competievergroting kan door:

- Vaardigheden leren
- Verlichten of juist verrijken van de taken
- Verlichten of reduceren van (de invloed van) risicofactoren en stressoren
- Versterking van krachten en beschermende factoren

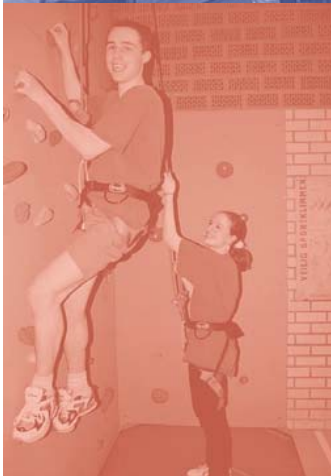
Competentiegericht werken binnen PWG

- **Gericht op de krachten van de cliënten:** Wat kan de cliënt al goed, welke vaardigheden heeft de cliënt in huis;
- Spreken in termen van **krachten** en **aandachtspunten van (met)** de cliënt;
- **Aansluiten bij de cliënt:** welke wensen heeft de cliënt zelf, wat wil de cliënt leren, waar loopt de cliënt tegen aan;
- **Doelgericht:** heldere doelen stellen samen met de cliënt.

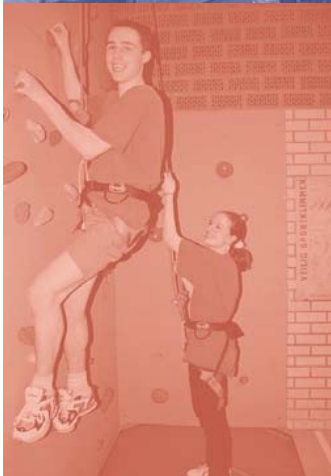
Competentiegericht werken binnen PWG

- **Samenwerken met de cliënt aan ontwikkeling in kleine concrete stappen:**
 1. Verkennen van lasten en wensen van de cliënt;
 2. Zijn/haar krachten en aandachtspunten benoemen (en benutten);
 3. Samen doelen stellen met de cliënt (en zonodig afstemmen met belangrijke derden);
 4. Opdelen in werkpunten, wie, doet wat, en wanneer.

Wat merkt de cliënt er van?

- De ontwikkeling van cliënten wordt breed besproken met de cliënt op verschillende (ontwikkelings-)taken, de cliënt krijgt zicht op eigen krachten en aandachtspunten;
- Basishouding medewerkers, actief luisteren, de cliënt staat centraal;
- Begeleiding gericht op doen, ervaren, uitproberen;
- Begeleiding is gericht op activeren, taken worden dus niet overgenomen van de cliënt;
- Actief gebruik maken van krachten van de cliënt, ook bij het leren omgaan met/werken aan aandachtspunten;
- De cliënt krijgt inzicht in - en regie over zijn eigen leerproces.

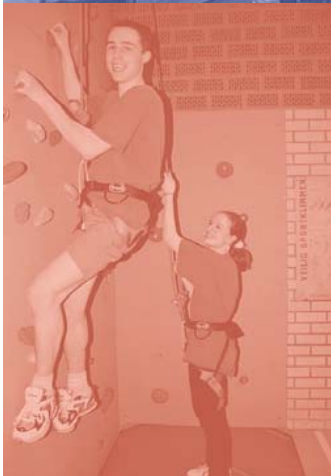

Wat merkt de omgeving?

- Zorgplan van de cliënt bevat duidelijke visie op ontwikkeling van de cliënt op alle ontwikkelingstaken, welke krachten en aandachtspunten er zijn, meer zicht op ontwikkeling;
- Wensen van de cliënt hebben een duidelijke plek binnen de begeleiding;
- Krachten worden benoemd en de begeleiding gaat uit van 'wat goed gaat' en probeert dit verder te versterken;
- Hulpverleningsproces wordt inzichtelijk aan de hand van de concrete, realistische doelen;
- Er vindt met instemming van de cliënt duidelijke afstemming plaats met belangrijke derden wat zij in de doelen en werkpunten van de cliënt kunnen betekenen.

Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd

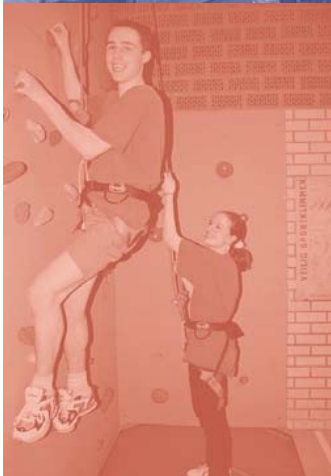
Keuze voor onderzoek

1. Evidence-based scholingstraject (basistraining, vervolgtraining, coaching on the job)
2. Effectmeting

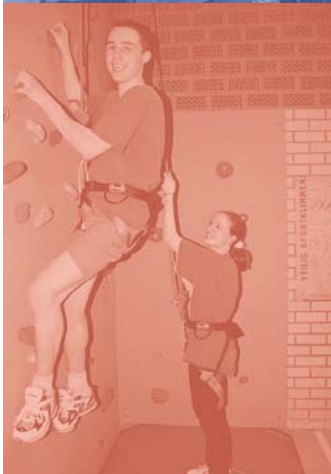
Scholingstraject groepsleiding Frits

1. Basistraining: o.a. competentieanalyse, ABC-schema, basishouding, SMART-doelen en actiepunten
2. Vervolgtraining: gesprekstechnieken en feedbacktechnieken
3. Coaching on the job: toepassen bovenstaande in de praktijk

Vraagstellingen

1. Leidt het scholingstraject tot competentiegericht werken bij begeleiders?
2. Wordt de cliënt er beter van als hij/zij op een competentiegerichte manier wordt benaderd?

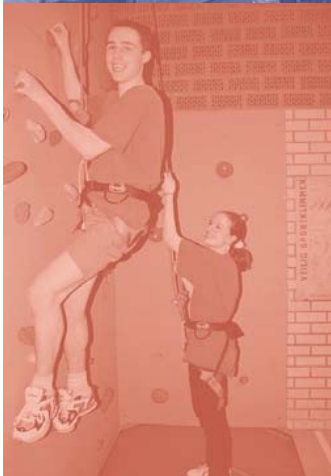
Competentiegerichte begeleider:

- Benadert de cliënt met respect
- Toont betrokkenheid
- Zorgt voor een goed contact
- Activeert de cliënt
- Is duidelijk
- Richt zich op wat goed gaat
- Sluit aan bij de hulpvraag
- Werkt doelgericht

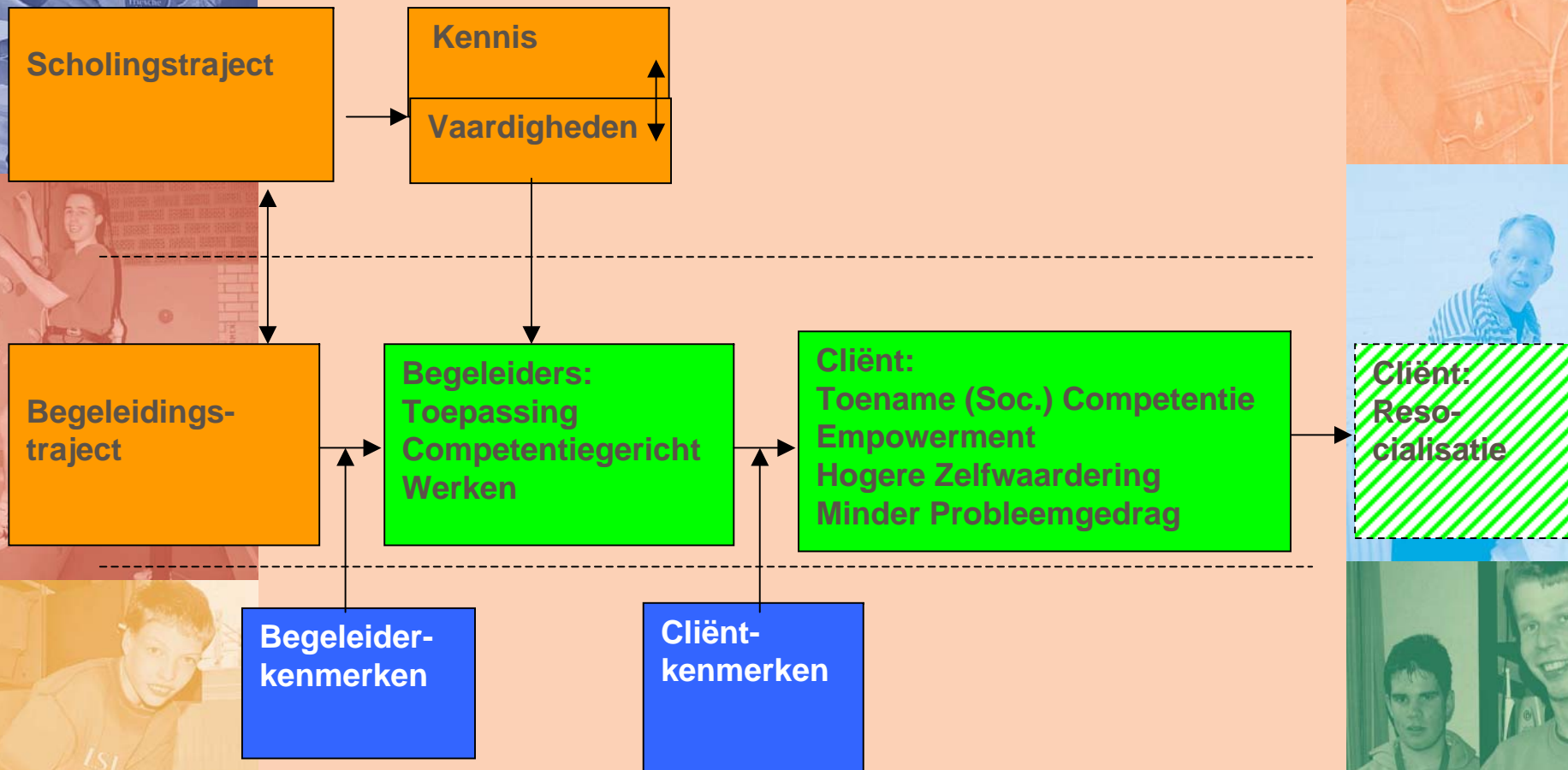

Jongere na competentiegerichte hulpverlening

- Heeft minder probleemgedrag
- Is gegroeid in zijn vaardigheden
- Is actief betrokken bij eigen hulpverlening
- Weet wat zijn sterke kanten zijn
- Heeft meer zelfvertrouwen
- Heeft een reëel zelfbeeld
- Kan beter de taken van alledag aan

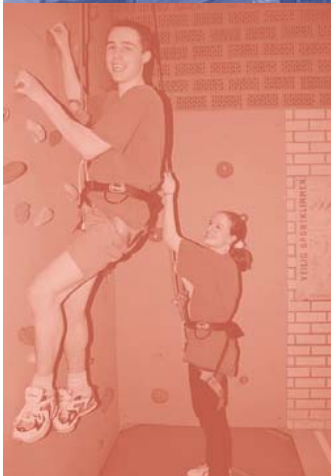

Onderzoeksplan

Moeilijkheden

- Verschillende belangen
- 'rijdende trein'
- Verloop in cliënten en begeleiders
- Mensen gemotiveerd houden
- Tijdsinvestering
- Onderwaardering praktijkonderzoek

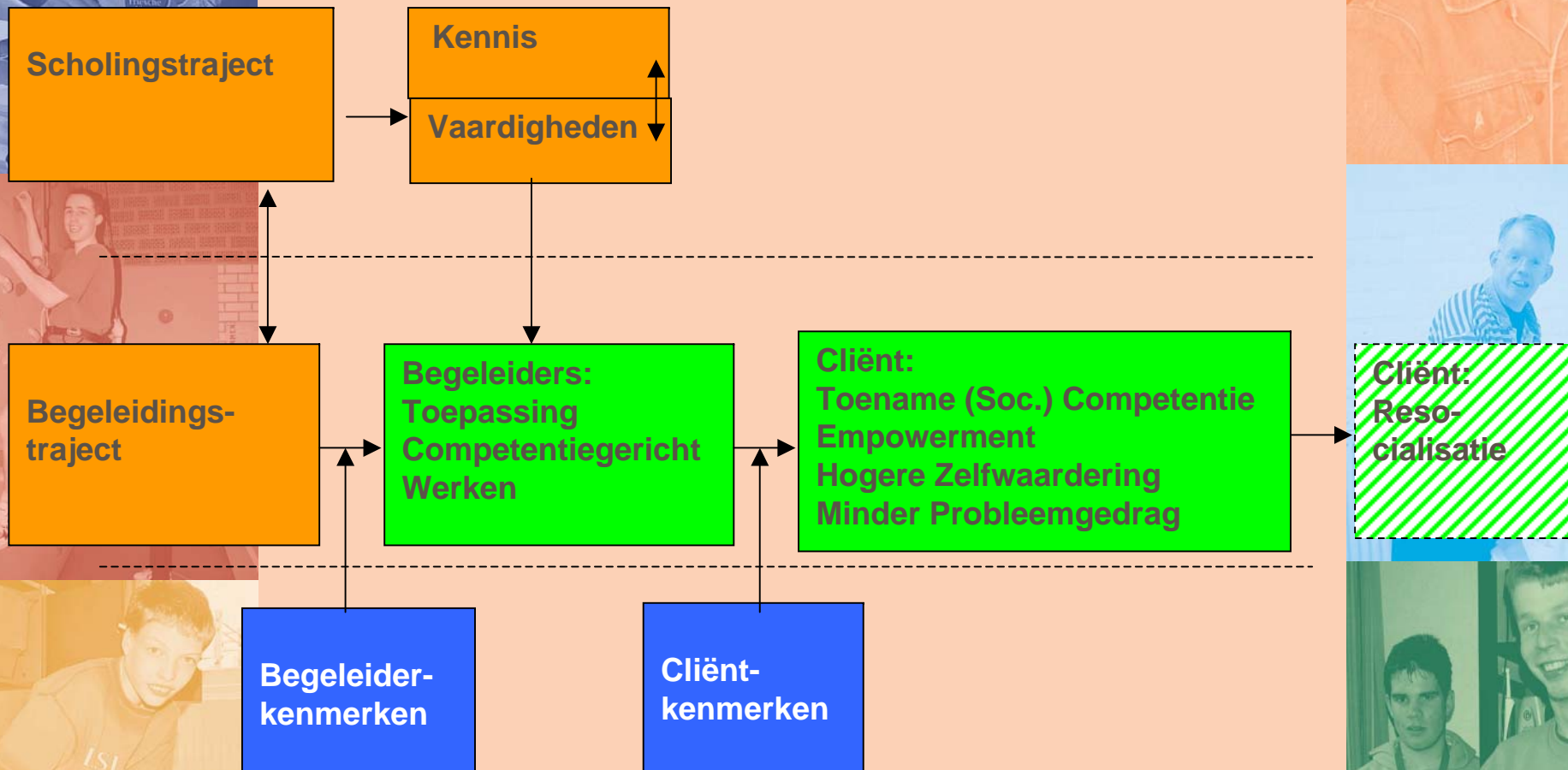
Situatieschets Frits

Frits kan erg boos en agressief worden wanneer hij zijn zin niet krijgt. De andere jongeren van de leefgroep accepteren dit gedrag niet van hem. Frits merkt dat de groep hem links laat liggen wanneer hij agressief wordt (schreeuwen en dreigen).

Vanavond is het de beurt van Frits om de afwas te doen. Hij is het hier helemaal niet mee eens en reageert agressief. Hij rent vervolgens naar buiten om met de rest van de groep te gaan voetballen. Hij mag echter niet meedoen van hen, omdat iedereen de balen van Frits zijn agressieve gedrag heeft. Frits gaat weer terug naar binnen en gaat mokkend op de bank zitten. Wanneer u in gesprek probeert te komen met Frits, geeft hij aan dat hij graag anders met zijn boosheid om zou willen leren gaan.

Onderzoeksplan

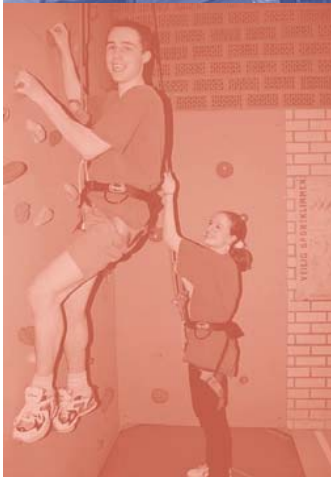
0-meting

Meetinstrumenten begeleider

- Vragenlijst handelen groepsleiding.
- Competentielijst jongeren.
- Sterke kanten en aandachtspunten.

Meetinstrumenten jongere

- Competentiebelevingsschaal (CBSA).

Casus Frits

Competentiebelevings-schaal (CBSA)

Schoolvaardigheden +
Sociale acceptatie +
Sportieve vaardigheden +
Fysieke verschijning +
Gedragshouding -
Hechte vriendschap -

Vragenlijst sterke kanten & aandachtspunten (SDQ)

Hyperactiviteit +
Emotionele problematiek -
Peer problems -
Gedragsproblemen -
Sociale vaardigheden -

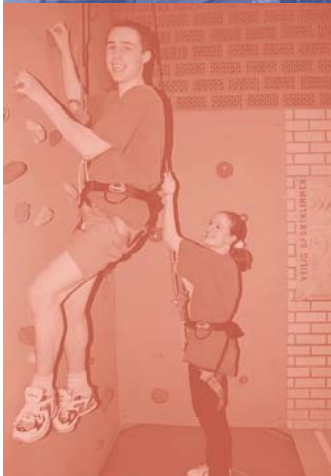
Doelstellingen Basistraining (pilot)

Hoofddoelstelling

Het vermeerderen van kennis.

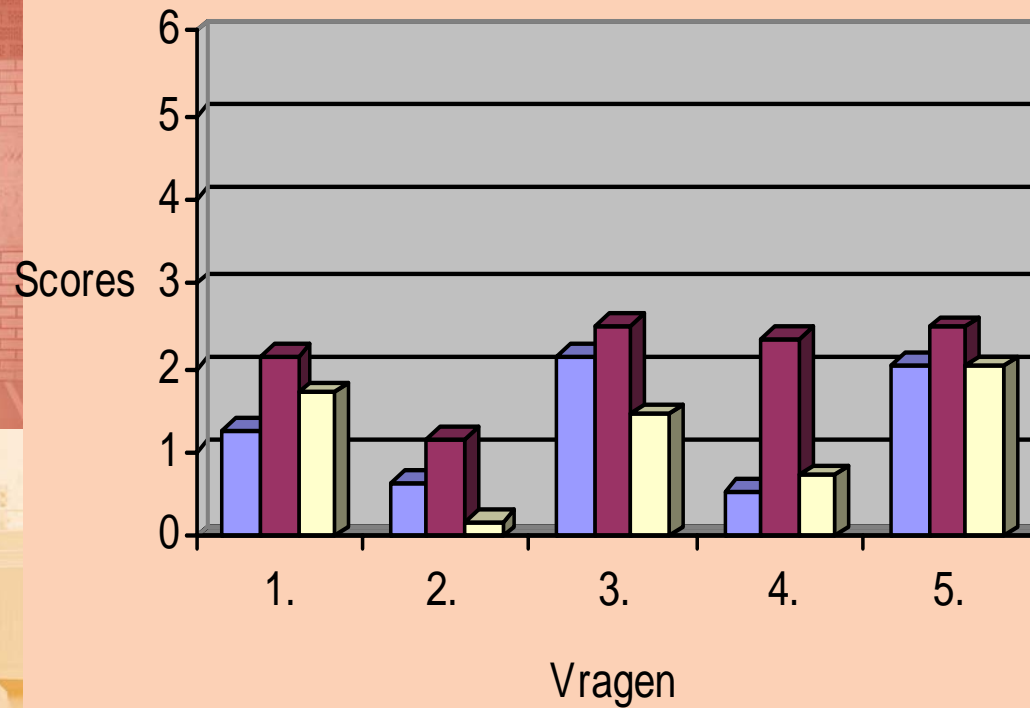
Enkele subdoelstellingen

- Actieve kennis van het competentiemodel.
- Competentieanalyse uitvoeren.
- SMART doelen formuleren.

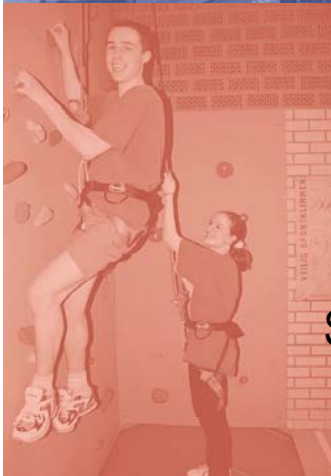

Resultaten Basistraining 1 (Pilot)

Resultaten kennistoets

Exp. Groep VM
Exp. Groep NM
Controlegroep

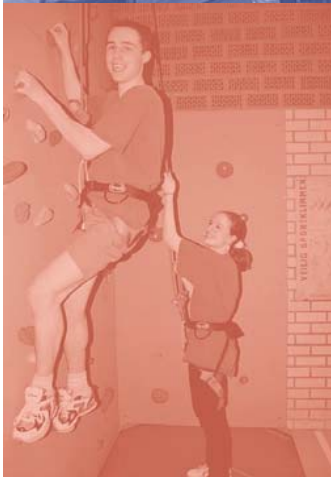

Statistische analyse

Een significante toename van kennis over competentiegerichte hulpverleningstechnieken.

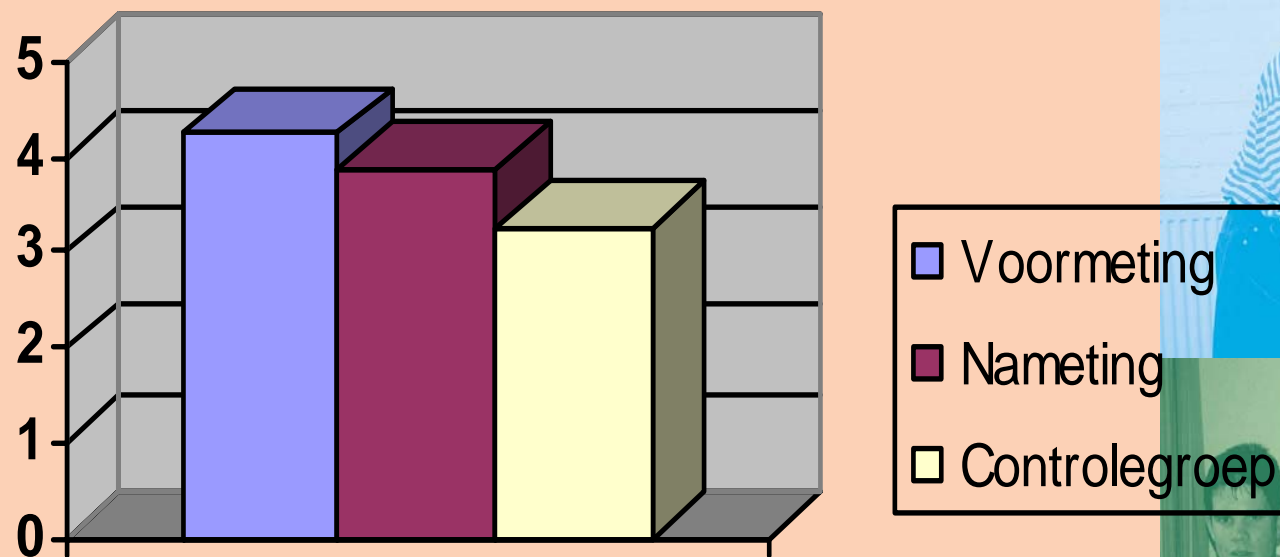
Kanttekening

De kennistoets is een niet gestandaardiseerd meetinstrument.

Resultaten Basistraining 2 (Pilot)

Resultaten Situatieschetsen

Situatieschetsen

Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd

Statistische analyse

Een *niet* significante toename in het toepassen van competentie-gerichte hulpverleningstechnieken in gesimuleerde situaties.

Kanttekening

Het interventiepakket toereikend?

Moment van afname:
vermoeidheidseffecten?

Competentieanalyse van FRITS d.d.

april 2007

Risicofactoren: *Wat maakt zijn/haar taak zwaarder?*

Onvolledig gezin
Verkeerde vrienden
Vader drinkt

Taak: *Wat moet hij/zij doen?*

Op tijd komen op stage

Beschermende factoren: *Wat helpt hem/haar vanuit de omgeving?*

Betrokken vader
OTS gezinsvoogd
Nieuwe school
Stageplaats met betrokken, meegaande 'baas'

(Veer)krachten: *Wat heeft hij/zij in huis om de taak aan te kunnen?*

Goed verbaal uitdrukkingsvermogen
Goede verwoording van eigen wil/wensen
Omgang met verlies
Goede contactname
Humor
Beleefdheid

Vaardigheden: + *Wat kan hij /zij al?*

Zichzelf verzorgen
Kamer netjes bijhouden
Klokkijken
Zelfstandig reizen

Wat kan hij/zij (nog) leren?

Omgaan met boosheid
Omgaan met seksualiteit
Nee-zeggen tegen verkeerde vrienden

Interne stressoren: *Wat in hem/haar werkt tegen?*

Licht verstandelijke beperking
Gebruik soft drugs (blowt)
Beïnvloedbaarheid
Verbale agressiviteit
Verlegenheid

Plan voor/met Frits

Risicofactoren: *Wat maakt zijn/haar taak zwaarder?*

Onvolledig gezin
Verkeerde vrienden
Vader drinkt

Gesprekken met vader, helpen met opvoedingsverantwoordelijkheid te nemen en drankprobleem aanpakken

Taak: *Wat moet hij/zij doen?*

Op tijd komen op stage

Beschermende factoren: *Wat helpt hem/haar vanuit de omgeving?*

Betrokken vader
OTS gezinsvoogd
Nieuwe school
Stageplaats met betrokken, meegaande 'baas'

Gesprek met baas om regels te hanteren en Frits aan te spreken op zijn te laat komen: grenzen stellen

(Veer)krachten: *Wat heeft hij/zij in huis om de taak aan te kunnen?*

Goed verbaal uitdrucksvermogen
Goede verwoording van eigen wil/wensen
Omgang met verlies
Goede contactname
Humor
Beleefdheid

Bevestigen wat goed gaat, complimenteren

Richten op zijn toekomstperspectief

Vaardigheden: + *Wat kan hij /zij al?*

Zichzelf verzorgen
Kamer netjes bijhouden
Klokkijken
Zelfstandig reizen

Wat kan hij/zij (nog) leren?

Omgaan met boosheid
Omgaan met seksualiteit
Nee-zeggen tegen verkeerde vrienden

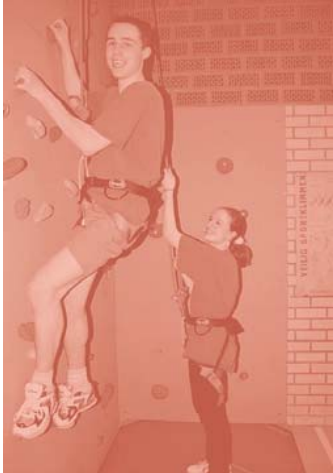
Agressieregulatietherapie in combinatie met assertiviteitstraining

Interne stressoren: *Wat in hem/haar werkt tegen?*

Licht verstandelijke beperking
Gebruik soft drugs (blowt)
Beïnvloedbaarheid
Verbale agressiviteit
Verlegenheid

Gesprekken met Frits over softdrugsgebruik, zo nodig De Grift (verslavingszorg) inschakelen:

grenzen stellen

HET LIJKT SIMPEL

**EN DAT IS
HET OOK**

Loesje

Pluryn Werkenrode Groep

Ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd